

Onderzoeksprotocol Rekenkamer Oost-Nederland

Deventer,
December 2005

1 – Opstellen onderzoeksprogramma

- a. Ten behoeve van het opstellen van het Onderzoeksprogramma verricht de Rekenkamer permanent planningonderbouwend onderzoek. De bronnen voor dit planningonderbouwend onderzoek kunnen onder andere zijn:
 - de financiële stukken van de aangesloten provincies (zoals de programmabegroting, nota van aanbieding, productenraming, jaarverslag, jaarrekening, productenrekening, accountantsverklaring van de externe accountant incl. managementletter (bedoeld voor de directie) en boardletter (bedoeld voor GS);
 - de onderzoeksprogramma's van Gedeputeerde Staten;
 - de onderzoeksprogramma's van de statencommissies;
 - de reguliere Statenvoorstellen;
 - de onderzoeksprogramma's van de Commissie Beleidsevaluatie van Overijssel;
 - de onderzoeksprogramma's van de Commissie van Onderzoek van Gelderland;
 - de afdelingsplannen of werkplannen (waarin de voorgenomen evaluaties van het management staan);
 - de gesprekken die het bestuur van de Rekenkamer voert met belanghebbenden en betrokkenen;
 - de ambtelijke contacten (die door de secretaris/ directeur en de onderzoeksonderzoeksorganisatie worden onderhouden);
 - de bestuurlijke contacten (die door de secretaris/ directeur en de onderzoeksonderzoeksorganisatie worden onderhouden);
 - de contacten van de Rekenkamer met het maatschappelijke veld, de burgers en de media.
- b. Op basis van dit planningonderbouwend onderzoek wordt een groslijst van onderzoekswaardige onderwerpen opgesteld.
- c. De Rekenkamer nodigt elk jaar Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten uit om onderzoeksonderwerpen aan te dragen.
- d. De Rekenkamer houdt bij haar werkzaamheden rekening met de onderzoeken die zijn of worden ingesteld door het college (artikel 217a, PW), de rekeningcommissie, de Commissie van Onderzoek (Gelderland), de Beleidsevaluatie Commissie (Overijssel) en de externe accountant, en overlegt hierover.
- e. Het college wordt jaarlijks in oktober schriftelijk verzocht, onder verwijzing naar artikel 217a van de Provinciewet, een opgave te doen van de krachtens dit artikel uitgevoerde en voor het komende jaar geplande onderzoeken en de resultaten van uitgevoerde onderzoeken.
- f. Het bestuur van de Rekenkamer maakt in november een overzicht van onderzoekswaardige onderwerpen.
- g. Het bestuur van de Rekenkamer besluit uiterlijk in december over het onderzoeksprogramma voor het komende jaar.
- h. Het bestuur van de Rekenkamer stuurt uiterlijk in december het vastgestelde onderzoeksprogramma ter kennisneming naar Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten, en maakt het (door verspreiding aan de pers en plaatsing op internet) openbaar.
- i. In de loop van het jaar kan het onderzoeksprogramma bijgesteld worden.

2 – Opstellen startnotitie

- a. Het bestuur van de Rekenkamer bepaalt voor welke onderzoeken uit het onderzoeksprogramma een startnotitie wordt uitgewerkt. Deze startnotitie wordt door de onderzoeksorganisatie opgesteld.
- b. Een startnotitie omvat in ieder geval een beleidsschets en de indicaties voor een in te stellen Rekenkameronderzoek.
- c. De beleidsschets en de indicaties dienen in eerste instantie voor het bestuur van de Rekenkamer om vast te stellen of het zinvol is om het onderzoek voort te zetten en een eerste schets om de onderzoeksvragen vast te stellen.
- d. De startnotitie wordt ter accordering voorgelegd aan het bestuur van de Rekenkamer.

3 – Opstellen en aankondigen onderzoeksplan

- a. Na accordering van de startnotitie door het bestuur van de Rekenkamer wordt een concept onderzoeksplan opgesteld. Hierin wordt de probleemstelling en het toetsingskader nader geformuleerd en wordt ingegaan op uitvoeringsaspecten van het onderzoek.
- b. Het conceptonderzoeksplan wordt ter accordering voorgelegd aan het bestuur van de Rekenkamer.
- c. Tevens ter accordering legt de onderzoeksorganisatie een conceptpersbericht voor aan het bestuur van de Rekenkamer.
- d. Vervolgens wordt het conceptonderzoeksplan voorgelegd aan de provincie-secretaris en de betrokken directeur uit de ambtelijke provinciale organisatie om te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden en onvolledigheden. Tevens gaat de secretaris-directeur van de Rekenkamer na of de onderzoeksorganisatie van de Rekenkamer bij voortzetting van het onderzoek op de volledige medewerking van de ambtelijke organisatie kan rekenen.
- e. Op basis van deze reactie zal door de onderzoeksorganisatie een definitief onderzoeksplan en persbericht, geaccordeerd door het bestuur van de Rekenkamer, geformuleerd worden.
- f. Het bestuur van de Rekenkamer introduceert het onderzoek bij PS en GS en de pers. Het bestuur van de Rekenkamer gaat na of de Rekenkamer op de volledige medewerking van GS kan rekenen.

4 – Uitvoeren onderzoek

- a. Tijdens de uitvoering van het onderzoek kunnen zowel personen op ambtelijk en bestuurlijk niveau binnen de provincie als derden worden benaderd voor een interview.
- b. Gespreksverslagen worden ter accordering voorgelegd aan de geïnterviewden.
- c. Het bestuur van de Rekenkamer wordt over de voortgang van het onderzoek geïnformeerd door de onderzoeksorganisatie.
- d. Het bestuur kan besluiten om één van de bestuursleden aan te wijzen als lid-rapporteur, wat inhoudt dat de onderzoeksorganisatie van de Rekenkamer een beroep op het bestuurslid kan doen voor vragen, aanwijzingen en tussentijdse gesprekken met het ambtelijke en bestuurlijke kader bij de aangesloten provincies.
- e. Het bestuur van de Rekenkamer kan besluiten om, onder regie en verantwoordelijkheid van de Rekenkamer, de uitvoering van het onderzoek (deels) uit te besteden aan externe onderzoekers.

5 – Ambtelijk hoor en wederhoor

- a. De secretaris/ directeur van de Rekenkamer legt het bestuur van de Rekenkamer de nota van bevindingen voor (exclusief conclusies en aanbevelingen). De bij het onderzoek betrokken onderzoeker(s) is/zijn voor zover mogelijk bij de bespreking van het concept aanwezig.
- b. Het bestuur van de Rekenkamer geeft de nota van bevindingen vrij voor ambtelijk hoor en wederhoor door de secretaris/directeur van de Rekenkamer. Zonodig geeft het bestuur van de Rekenkamer een aantal aandachtspunten mee. De nota van bevindingen zal via de mail en per post gestuurd worden aan de provincie secretaris. De nota van bevindingen is dan nog vertrouwelijk en dus niet openbaar. Voor ambtelijk hoor en wederhoor geldt een termijn van maximaal vijftien werkdagen, tenzij vooraf andere afspraken worden gemaakt.
- c. De secretaris/directeur van de Rekenkamer informeert het bestuur van de Rekenkamer over de resultaten van het ambtelijk hoor en wederhoor aan de hand van een notitie. De secretaris/directeur van de Rekenkamer doet, indien nodig, voorstellen voor wijziging van de nota van bevindingen.

6 – Bestuurlijk hoor en wederhoor

- a. Na het ambtelijk hoor en wederhoor wordt de nota van bevindingen aangevuld met conclusies en aanbevelingen. Tevens wordt door de onderzoeksorganisatie een concept persbericht opgesteld en voorgelegd aan het bestuur van de Rekenkamer.
- b. Dit concept eindrapport wordt ter accordering aan het bestuur van de Rekenkamer voorgelegd en vrijgegeven voor bestuurlijk hoor en wederhoor. Voor bestuurlijk hoor en wederhoor geldt een termijn van vijftien werkdagen, tenzij vooraf andere afspraken worden gemaakt.
- c. Het bestuur van de Rekenkamer wordt terstond geïnformeerd over de schriftelijke reactie van GS. Indien een portefeuillehouder over het concept in gesprek wil gaan, dan wordt dat verzoek door het bestuur van de Rekenkamer overwogen en een besluit daarover wordt zo spoedig mogelijk medegedeeld aan de betreffende portefeuillehouder.

7 – Opstellen en publiceren eindrapport

- a. De bestuurlijke reactie van GS wordt integraal opgenomen in een eindrapport, alsmede een nawoord van de Rekenkamer.
- b. De secretaris/directeur van de Rekenkamer legt het bestuur ter accordering het eindrapport en het persbericht voor. De bij het onderzoek betrokken onderzoeker(s) is/zijn voor zover mogelijk bij de bespreking van het eindrapport aanwezig.
- c. Het eindrapport en persbericht worden via de Commissaris van de Koningin, als voorzitter van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten, aangeboden aan PS en GS. De Commissaris van de Koningin draagt er vervolgens mede zorg voor dat de agendering en behandeling van het Rekenkamerrapport door Provinciale Staten binnen een redelijke termijn zal gaan plaatsvinden.
- d. Per onderzoek wordt door de Rekenkamer bepaald hoe het onderzoek gecommuniceerd wordt. In elk geval geldt dat:
 - het eindrapport en persbericht aan de pers zullen worden aangeboden, zoveel mogelijk gelijktijdig met de aanbieding aan de Commissaris van Koningin (zie 7c).

- de voorzitter van de Rekenkamer woordvoerder is en informatie verstrekt over het verloop en de uitkomsten van het onderzoek. Hij kan hiervoor ook één van de bestuursleden of ambtelijk medewerkers aanwijzen.
 - Externe onderzoekers onthouden zich ten aanzien van derden van uitspraken over bevindingen aangaande het onderwerp van onderzoek door de Rekenkamer.
- e. Het Presidium van de Staten in Overijssel en de Procedurecommissie in Gelderland bepalen hoe het rapport verder wordt afgehandeld.

8 – Nazorg

- a. De Rekenkamer gaat na op welke wijze Gedeputeerde Staten invulling heeft gegeven aan de aanbevelingen zoals Provinciale Staten die heeft vastgesteld en zoals die voortvloeien uit rapportages van de Rekenkamer. De Rekenkamer rapporteert hierover in haar jaarrekening.
- b. Indien de Rekenkamer het noodzakelijk acht, kan zij besluiten om een vervolgonderzoek in te stellen naar onderwerpen die eerder aan de Provinciale Staten zijn gerapporteerd.

9 – Andersoortig onderzoek

- a. Het bestuur van de Rekenkamer kan besluiten om van de voorgaande onderzoeksprocedures af te wijken. Met name gaat het om onderzoek dat naar de aard een snellere afronding vergt dan de reguliere Rekenkamer onderzoeken. Te denken valt aan zogenaamde quick scans en brieven aan het college van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten.
- b. Het bestuur van de Rekenkamer zal voorafgaand aan onderzoeken zoals bedoeld in artikel 9a, vooraf met de betrokken partijen afstemmen op welke wijze de procedure kan worden ingevuld. Voorop staat dat een dergelijke procedure de zorgvuldigheid en transparantie waarborgt.